

ZĂRI ALBASTRE

Anul I, No. 1, Constanța, 19 Decembrie

MCMXLVI

GÂNDUL NOSTRU

Sus pe țârm, de unde se vede marea plină de neliniște, iar în fund, ca o promisiune, albastra zare a mării luxine, se înalță templul școlii dobrogene, Liceul, de pe altarele căruia, timp de o jumătate de veac, s'au aprins generații făclii binecuvîntate ale științei și artelor. Prin ferestrele sale, larg deschise în zilele însozite, marea își trimite brizele cu miros proaspăt de alge, ce te înfioară ca o dulce veste, așa cum e și cea de acum: revista „Zări Albastre” pe care noi, elevi și eleve, o scoatem împreună, fiindcă împreună îi aducem, sub acoperișul aceluiaș templu, prinoase blondei Minerve.

Și dacă am legat numele revistei de zările albastre cu care trăim sub priviri, am făcut-o dintr'un îndoit îndemn: al tinereții, care vrea să-și deschidă sufletul pentru alte orizonturi, cu îndrăzneala unor navigatori neînfricoșați de furtună, și al voinței de afirmare, schișind o atitudine inițială, pe care apoi să o desăvirșim într'un elan mereu sporit.

Am învățat multe dela vremurile sub căra cărora e omul, după spusa bătrînului cronicar moldovean. Uneori cerul și-a năruit peste orele noastre de școală toate necazurile.

Am învățat că oamenii, dacă s'ar iubi măcar puțin unii pe alții, dacă și-ar înveșmînta sufletul cu haina omeniei, dacă în fine ar dăruit mai mult decît ar pretinde, și lucrul nu e greu, mult bine și multă fericire s'ar revărsa peste lumea toată.

Dar binele vine dela dăruire și înțelegere. Noi încercăm să le facem azi prin revista noastră. Ne vom dărui, între aceste pagini tinere, cite ceva din sufletul și gîndurile noastre, pe care, cititori, vă rugăm să le ascultați, ca pe niște adînci vute de valuri dintr'o scoică pusă la ureche.

Avem sub ochii noștri marea... E ca și viața. Afirmăția nu e a noastră, fiindcă nu e nouă. Și ea se turbură de furtuni. Iuți acqui-

loni îi clatină apele, i le înalță în talazuri uriașe, i le izbește de stîncile dirze ale țârmului. Tabloul ei ne înfioară. Dar iată, norii se dau la o parte, cerul se limpezește, vînturile tac, iar Helios urcă în carul său triumfal pe bolta senină. Marea s'a potolit prin țârmec. Apele ei se întind ca niște infinite oglinzi în care se uită cerul însozit. În fund, acolo unde cerul se întîlnește cu marea, scintec zări albastre.

Și pentru noi, după lunga furtună a omenirii, strălucesc zări albastre. Din ele am făcut o lozință, iar revistei noastre un titlu.

Spre aceste zări invităm, în cruciera ce vom face, pe toți elevii, colege și colegi, dela toate școlile secundare din Constanța. Paginile revistei le stau deschise, ca o invitație.

Nu există decît o fericire: Datoria.
Nu există decît o mîngăiere: Munca.
Nu există decît o plăcere: Frumosul.

Carmen Sylva

DIN CAETUL MEU

Dimineață de toamnă înaintată, rece și tristă, cu ploae ce șurue încet prin burlane, mai apăsătoare decât în poezia lui Verlaine. Se tângue vântul printre pomii desfrunziți și gemete surde vin pe aripile norilor plângători. Parcă atmosfera ar fi populată cu sufletele „păcătoșilor” din predicile părintelui nostru. Căci lecțiile Sfințitei Sale niște predici sunt. Il și văd la catedră privind-și elevii ce răd cu „perdea” și apostrofându-i.

— „Bine mă, păcătoșule!”

Dar mai întâi trebuie să adaug, ca o justificare, atmosfera de completă indiferență și plictiseală ce domnea la noi, pentru tot ce-i bun, frumos, mare și înălțător. O stare sufletească asemănătoare aceluia „mal du siècle”, îi stăpânea pe toți. Bietul părinte desfășura o muncă și avea o răbdare demnă de invidiat. Adevărat epostol, printre puținii profesori care nu făceau o meserie din misiunea nobilă de educador al luminii în sufletele „păcătoșilor” ce înotau în besna timpului.

— „Nu vă mai duceți la biserică. Nu mai dați respectul cuvenit fețelor bisericesti. Ați uitat rugăciunile cu care se măndreau, când erați mici, mamele voastre!”

Răzbate glasul puternic al părintelui, ce alternează cu răpăitul picăturilor izbite în geam și, ciudat, îmi chiamă atenția și-mi adună gândurile ce-ce slobode zboară spre alte lumi.

— „Sunteți la vâsta răspântiilor; fiecare pas greșit vă poate duce spre pierzanie!”

Răspântie... pierzanie... Cineva din mine mă obligă să ascult și fericit fixez până la durere gura părintelui, prin care ies cuvinte așa de înălțătoare.

— „Întoarceți-vă către biserică! În sânul ei veți găsi liniștea și limpezirea gândurilor voastre înfierbântate de avântul crucei tihereții!”

...Ce a urmat, nu mai știu. Destul că o bucurie launtrică mă făcea să mă înalț spre o lume pe care o ignorasem până acum.

La înapoiere ploaia cântă acelaș refren, pașii cadențau și ei bucuria regăsirii unui suflet, iar glasul părintelui, de departe, îndemna:

„Întoarce-te spre biserică”.

Ajung în casa Domnului, însoțit de aceleași frunse vânlolite de vântul toamnei.

Pajiștea verzue a mării se clatină ușor. În aer e cald și-i liniștea premergătoare furtunii. De undeva apar găfâind norii de ploaie. În vetele prelungi, aleargă fără țintă, presară din belșug sudoarea sforțării lor. Iată cursa ajunsă deasupra înțolului de apă. Pare că a presimțit ceva, căci neliniștită, frământându-se, își cheamă oștirea-i sub arme și năvalnic în strigăte și spumă albă de pânze sfășiate, prinde să alerge din fața dușmanului temut. Treptat cerul s'a întunecat, furtuna s'a deslănțuit puternic.

Candelabre mari s'aprend fără durată... Gemete de durere, ecouri de uriașe piepturi, răzbat în depărtarea fumurie. Sufierea fierbinte și umedă a furtunii întrece oștirea de valuri în goana-i turbată și depășește țărnul... S'a dus purtându-și durerea sinistră în salbe repetate de ecouri. Descătușate din încheștarea mută, picături răpăesc de fericirea regăsirii, pe întinsul răzvrătit al mării. Sbuciumată, în vete și freamăte surde, oștirea-i invinsă încearcă în van continuarea cursei. Uscatul, cu fruntea înmuiată de sforțare, îi strigă și arată barierelor-i oprite. Se împletesc ecourile stridente cu mărăitul infundat, în semn de supărare, al mării.

Treptat, sub îmbrățișarea frățească a ploii, marea este silită spre repaus. Se înduioșează poate și de ruga țărnelui scobit, în hlamida-i peticită cu spumă. Mult încă vin răiăcite la sânul-i picăturile mari și umezi de fericirea regăsirii.

Dar bucuria e de scurtă durată. Marinul vânt, în graba lui pismașe, alungă iar pe drumul pribegiei perdeaua plângătoare a norilor. Și marea, în semn de protest, vueste în frânturi de șoapte eterna rugă. Te uiți cum încearcă să-și spună și nu-i pricepi dorința, căci glas de nostalgie adâncă e veșnic în „freământul mării”.

Casacu Mihail
VIII-A L.M.B.

*Din visuri minunate, ușor, am împletit
Un basm de altă dată, un basm de mult
dorit,*

*Ce-mi legăna ființa, duios ca niciodată,
Visam să văd o țară, o lume depărtată.*

*Egiptul cu mistere și mituri năzdrăvane,
Cu stepele bătute de negre caravane,
Cu brăul său de temple și de mousolee
Sub inundații de lună — nețărmit scântee.*

*Pe bolta dogorită, luceferi nasc și-apun
În străluciri albastre de pene de păun,
Pe când vale Nilul răstoarnă valuri
sfinte
Spre țărmul plin de idoli și plin de oseminte.*

*Să stai cuprins de gânduri sub luna ne-
mișcată
Și să privești culoarea-i de aur fermecată.
Smochinii verzi ca iarba și poame arămii
Îți leagănă visarea în stranii reverii.*

*Înaripații tauri și monștrii grei de piatră
Domnesc fără suflare pe o lume idolatră.
Oleandrii se împreună cu deșii sicomori
Și sângeră văzduhul sub purpura de flori.*

*Înăbușă tot cerul mireasma primăverii.
Cu brațe reșchirate se — apleacă palmierii
Spre tufele de lotus și peste maluri roșii,
Iar pe nisip, sfioasă, svârl umbra chipcroșii*

*Privirea îți străpunge necunoscute spații.
Din slavă, nemiloase, râd mii de constelații.
Se leagănă platanii și și lasă umbra deasă,
Să 'n vâluie fantastic o antică terasă.*

*Disc uricș de aur în ziduri luna bate.
Pe lespezi hieroglife se desvelesc ciudate.
Și-acum acoperite de praf și de uitare
Mumi le visează prin aiba sanctuare.*

*Acolo 'n zori, cu pleoape trudită de nesomn,
Vezi cum nemărginirea te-a desbrăcat de
nume,
Iar noaptea, când lumina se duce pe —
altă lume,
Șimți cum te calcă timpul cu talpa lui de
somm.*

*Ascultă foșnetul anilor care coboară,
ascultă-i, coboară...*

*Ultimii ani s'au oprit la fereastră,
bat în geam. .
Se scutură petalele copilăriei mele,
aurul din care-mi împleteam inele,
lucot în poală de vânt. .
S'amestecă cu stropi de pământ.
Sunt gol, fîmînd și trist.
Mai trist ca nimeni
la margine de drum am lăcrămat.
Frunzele vioara și-ou acordat
și într'un ton plîngeau cu mine.*

Zissu Constantin
VII-A L.M.B.

ARTĂ

*Bați, ca nebun, cu artă,
Cu dălți și cu ciocane,
Ca să crezi icoane
Din pictra moartă.
Din suflet arunci într'una
Scânteii de geniu.
În chip de premiu
Se 'nchină și-ți surâde luna...
Trăești ca steua 'n noapte
Aprins dintr'un contrast cu lumea.
Lupți ca să sfarmi minciuna,
Hrănindu te cu șoapte...
Mai bine ți în cuget
A îngâmfarii daltă,
Lovește cu ea 'n soartă
Și n'asculta de suflet.*

Corp Silvia
VIII L.D.I.

Oiteanu I. Aural
VII-A L.M.B.

POEMA OLIMPIANĂ

Geniul eminescian, înălțat pe treapta cea mai de sus a evoluției sale — pe treapta hărăzită nemuritorilor din Olimp, pentru echilibrul și seninătatea lor divină — intruchipează justificarea și definirea eterică a creației sale, drama adâncă dintre ideal și patimă spre afirmarea mândră, dar dureroasă — determinarea ei a conștiinței de sine. „Lucaefărul” este cel mai înalt simbol al genialității eminesciene, icoana măreață plină de culoare și strălucire, în care absolutul se concretizează în cea mai pasionantă manifestare a vieții: iubirea. Din contemplarea adâncă și îndepărtată a Universului, din sentimentul infinitului sau din palida revărsare de lumină a stelelor, a luat naștere acest basm fermecător, însă la baza concepției stă același adevăr și aceeași profunzime ce caracterizează complexul său filosofic.

Nu mai este nici zădărnicia omărei încercări de a schimba formele de viață omenești, nici optimismul clipei de fericire trecătoare revărsată într-o roză de noroc, ci este depărtarea dela eteric la teluric despărțită de hotarele eterne dintre viață și moarte, fericire și nefericire, adevăr și minciună! Este neputința geniului de a se coborî și incapacitatea omului de a se ridica! Reiese, deci, destul de clar că ceva trist se ascunde în această orânduire: „Lucaefărul”, acest demon al iubirei, acest vis al patimei încătușate, se sbuciumă zadarnic de-a răsări sub alte înfățișări. El rămâne același „Lucaefăr” pierdut în genele interplanetare, plămădit din elementele primordiale care stau nestrămutate la baza Universului.

Iată tragicul care ar rezulta din confruntarea fanteziei, pură ca reprezentare, simbolizată prin acea minunăție fecioară de împărat și reflecțiunea conștientă a unui „Lucaefăr” lămurit pe calea adevărului sfânt.

Parcă totuși că există un echilibru între această conștiință deplină a ierarhiei valorilor și fixitatea destinului, echilibru ce determină în mare măsură atmosfera finală.

În „Somnoroase pășările” seninătatea olimpiacă rezultă din armonia cerească a naturii, din puritatea și discreția sentimentului, din farmecul idilic de nespus al unei nopți de poezie.

Această seninătate eminesciană pere ruptă din esența divină a Creației, amintind olimpul glorificat de imnurile zeilor în pacea eternă a nemuririi lor, dumnezeiască lumină ce încunună fruntea angelică a „Madonelor” lui Rafael, sau acordurile profunde, dar pline de suavă poezie, ale lui Lud. v. Beethoven.

Niciodată destinul și superioritatea geniului nu a avut un simbol mai sublim. Depășind cu mult „Morală” lui Schopenhauer, care fixează rolul și însemnătatea omului superior și ale cărui afirmații au avut o înrăurire incontestabilă asupra lui

Eminescu, acesta nu numai că plasticizează genialitatea acestor concepții, dar le dă totodată o deslegare divină, care întrece prin seninătatea și măreția ei idealul filosofului german.

De aceea, în „Lucaefărul”, destinul geniului este asemănător unui sfânt sau, mai precis, unul ascet fericit în imergitatea pustului fără de patimi, senin ca bolta albastră a cerului de primăvară, în scurgerea neconținută a Timpului. Desigur că Eminescu încheagă basmul său și într'un complex al filosofilor budiste, pre-socratice și Kantiene. Independent de aceste concepții, ideea individualității se desprinde ca o concluzie logică, dar indirectă. De osebă de Carlyle, Nietzsche sau Ibsen, Eminescu concepe această problemă printr'o glorificare sfântă a geniului desprins de orice aderență cu omul. Este, deci, primul poet genial care dă o deslegare unitară și armonioasă unei idei pe care puțini au știut să o înfățișeze în cercul luminos al adevărului.

Departate de orice subiectivitate directă, izolarea geniului rezultă din nepotrivirea firească a genezii și structurii sale cu omul de rând.

Analizând olimpianismul eminescian am oțins chestiuni care în altă parte ar fi destrămate unitatea poemei, dar care aici vin să o întregescă și mai mult. Sunt concepții superioare care își găsesc afinitatea cu această seninătate și pe care poetul conștient de perfectă lor concordanță cum și de contribuția lor etică, le-a dat această unitate deplină încadrându-le ca pe ceva firesc și natural. În spațiul îngust al acestei reviste mi-am permis să înfățișez acest pasaj din opera lui Eminescu.

Este desigur conștiința absolută a valorilor eterne spre care doar un Goethe a aruncat acel „văl alb al poeziei”, înălțându-se în această simfonie profundă de culori și sunete, dominând, cu profilul său de medalie antică, împărăția neturburată a filosofilor — zei.

Totdeauna „Lucaefărul” îmi amintește un nepotolit Faust, călăuzit de râsul sarcastic și sinistru al unui Mephistofel, jertfa unei Margarete ingenuchiată într'o ultimă izbăvire.

Iată, deci, cât de înălțătoare sunt aceste versuri ale poetului nostru, care deschid orizonturi largi spre sfere nebănuite de mîntea noastră orbită în firava ei înălțare de strălucire lor.

Acum, la început de apariție a acestei reviste, am ținut să aduc, prin acest articol, micul nostru omagiu celei mai geniale figuri ale nesemului românesc, aceluia care a turnat în forma măească a cuvântului, povestea filosofică a lumii întregi.

Popa I. Gheorghe
VIII-B L.M.B.

PERSPECTIVE

Dramatismul uluitor al răsbotului a sgu-
duit ființa umană, ce trepida halucinantă la în-
plinirea sorocului hărăzit.

O clipă pleoapa imensei Veșnicii a bătut
mirată la vederea fulgerului ce va incendia un
glob; pe urmă fixitatea privirii i-a revenit.
Jertfele umane creaturi, și-au împletit cununa
cu fierărie moartă — unica pavăză a unei lumi
în agonie. Și așa clocotitoare s'a înfrățit pe
veci cu țărâna scută. Torente de foc prind,
în rostogolirea lor, fițele răslețe ale trecutului,
desprinsă fără milă din cartea Atotputerniciei.
Pierrea în flacăra purificatoare tot ce era o
pată pe stratul cel dintâi al omului. Miasmele
unei lumi moarte, smulse brutal de lângă
isvorul lor, alergau palide din fața dușmanului
temut. Vântul de ceață, în besna căruia mur-
murau popoare lipsite de vedere, se făcea tot
mai străveziu. Mijeau zorile unei dimineți uni-
versale, cu imnuri de căldă mulțumire naturii,
însoțite de ecoul prăbușirii trecutului.

Războiul material găsește prilej de odihnă
și Pacea oferă pe talerul străbun laurii victo-
riei câștigați cu atâta trudă de lumea
nouă, lume ce mocnea în sufletele noasre și
din care a tăsnit, prin scrășnirea aspră, în dō-
rința de a creia o viață mai bună. Poate că
adevărată cauză a dramei încercate nu a fost
decât svârcolirea uriașe a omului, atunci când
lanțurile făurite de el, încătușa pe semenii săi,
iar când grumazul încordat în jugul nemilos
și greu, nu sa mai putut opinti, atunci, într'o
supremă și desnădăjduită sforțare, l-a înlăturat
cu sula celui ce—a scăpat de o povară.

Poema anului nou începe să se infiripeze.
Incet, cu pași siguri s'a îndreptat pe drumul
greu al refacerii morale, ciocănind neîncetat
la poarta muncii: muncă ce s'a coborât în
mijlocul lor și i-a secundat — ea singură crea-
toare de valori și fericire, munca ce—și cânta
notele ei majore în sufletul pustit de crudele
încercări, își ridică templul ca hotar temeinic,
la orizontul lumi noi.

În ritm de viață nouă, pășesc încrezători
spre orizontul unei vieți mai bune, unde se
ridică hotărît Astrul luminos, care con-
templă mirat noile perspective, ce s'globii se
oferă la tot pasul „omului nou“.

Cazacu Mihail
VIII-A L.M.B.

Versuri umede

*De o săptămână
Plouă ne'ncetat
Timpul este rece,
Cerul înorat.*

*Pe stradă umbrele
Grăbit se strecoară.
Ce bine-i în casă,
Ce rău e afară!*

*Ploaia se cerne
Mărunt, ca din sită
Natura e tristă
Și oboșită!*

*Burlanele și cântă
Incet simfonia.
Un trecător și'ndeasă
Pe ochi pălăria.*

*Mașinile 'noată
În negrul noroi..
Pe scară la mine
Plângे un pisoi.*

Horeș Andrei
V-A L.M.B.

Basmul florilor de vis

I

Ultimele picături de ploaie s'au scurs pe pământ... Cerul e acoperit încă de nouri alburii ce se fugăresc fără de odihnă. Printre ei, luna își trimite razele aurii, transformând picăturile de ploaie de pe petalele florilor în boabe de diamant.

Răcoare... Liniște... Chiar și zefirul se înfruptă din potirul binefăcător al somnului...

În grădină, cele câteva tufișuri de trandafiri înfloriți, și-au plecat ramurile sub povara ultimelor flori. Garoafele roșii și albe și-au plecat capetele, așteptând ivirea zorilor, iar petuniile murmură între ele cântece de leagăn...

Singură, regina nopții veghează. Și-a îmbrăcat ca de obicei haina-i de sărbătoare. Înaltă și mlădie, albul potirului o prinde de minune. E simbolul nevinovăției, cea mai prețioasă podoabă pe care a dăruit-o natura culva... Verdele lujerului semnifică speranța... Toate idealurile unui suflet neprihănit sunt legate de firul atât de șubred al speranței, pe care o simbolizează. Parfumul fermecător ce-l răspândește, te face să te apropii de această minunată creație a naturii și totuși o simplă floare.. „regina nopții”.

Câtă măreție în ținuta ei simplă! Câtă frumusețe, nevinovăție, farmec, adună stăpâna împărăției liniștei, în cele câteva petale albe, cu diademă de diamant, singura-i podoabă regală!

Nimic nu poate fi mai greu de înțeles decât măestria cu care natura, acest desăvârșit meșter, știe să împodobească fiecare lucru, fiecare vietate, fiecare colțișor...

Printre doi nori giganți, luna abia își mai poate trimite beteala... Razele sfioase împodobesc însă din belșug corola albă a unei flori. La mângâierile lor, regina nopții și-a înălțat capul împodobit de diamante — picături de ploaie — și razele șoptesc. La șoapta lor, trupul i se înîoară și mândru se ridică în lungime să poată fi admirat în voie. Razele privesc nedumerite minunea înfiripată. Din mănunchiul rămas întârziat, se scutură din toropeală una, care a simțit un indemn lăuntric, neînțeles. Ea trimite deasupra petalelor florii, culoarea, căldura, tot ce are mai sublim, mai nepătat.

Mângăiată de raze, floarea a simțit și ea înflorarea ei. A zâmbit, s'a înclinat. Un semn, și îmbrățișarea dintre ele continuă, încă vreo câteva clipe. Sunt clipe de furie în care se simt aproape, deși o distanță de nemăsurat îi desparte. Și totuși se pare că sunt fericiți. Murmurul frunzelor îngână parcă șoaptele lor, iar stelele le surăd binevoitor. Acolo sus, în nemărginitul albastru, își vor găsi cuibul visurilor plămădite acum. Și briza șoptește cuvinte de vrajă.

II

Nori negri și întunecoși au acoperit cu platoșe de oțel luna. Sulțițele luminoase ale razelor nu mai pot pătrunde prin ea, iar razele noastre i s'a stins din ochi sclipirea ferice.

Jos pe pământ, o floare de „regina nopții” cată încă spre cer, dăra de lumină dătătoare de speranță. S'a stins, ca o scăpărare de cremene în besna unei peșteri întunecoase, luând cu ea toate năzuințele. Sub povara gândurilor negre, „regina nopții” și-a plecat capul ostentivă. Diadema de diamante s'a transformat în boabe mici cristaline. Lacrimi. Plânge în văzul tuturor regina și totuși nimeni nu o vede, nimeni nu o înțelege, căci nu-și poate spune suferința năvălirii. Dacă însă cineva ar putea ghici dorința ei cea mai vie în momentul acesta, desigur nu i-ar fi greu să o îndeplinească; ar rupe-o și ar pune-o în vaza de flori din camera sa, să o lumineze, prin culoarea ei și să-l îmbete parfumul minunat. S'ar simți însă renunțarea dureroasă ce se ascunde în umbra ultimei și celei mai grele sentințe — Moartea — care o va scăpa de dureri.

III

Liniștea tot mai apăsătoare își întinde mantia în noaptea întunecoasă.

Miruna s'a trezit din visare la cântecul unui om întârziat.

Două boabe de diamant s'au scurs din ochii ei de cicoare, au strălucit fulgător deasupra petalelor unei flori, pe care o avea în mână. Era floare de „regina nopții”.

Intr'un târziu, când s'a putut concentra, s'a întrebat:

— A fost povestea mea sau a ei?

Predescu Tatiana
VII-A L. D. I.

Desigur că mulți din cei cărora le va cădea sub ochi acest articol, vor exclama: „Încă unul ce vrea să-și mascheze neștiința sub vălul erudiției. Ne va înșira o serie întreagă de teorii atomice încurcate, de formule, calcule și principii, într'un stil pedant, greoi. Am mai văzut noi asemenea exemplare”. Și vor întoarce pagina, căutând ceva interesant. Cei care însă vor citi articolul până la sfârșit, își vor da seama cât de greșit este raționamentul celorlalți. Dealtfel chesivunile privitoare la bomba atomică sunt încă ținute secret, numai principiul de funcționare fiind desvăluit în parte. Operația constă în transformarea unui milion de nuclei ai atomilor de uraniu (U-235) în două milioane de atomi cu greutatea mai mică; de exemplu, un milion de atomi de bariu și un milion de kripton. În felul acesta, din nucleul sfărâmat, rezultă particulele numite neutroni, în număr de 1—3 milioane.

Gloanțele de neutroni, cu viteză foarte mare, lovesc nucleii atomilor vecini, distrugându-i. Prin desagregarea aceasta, un kilogram de U-235 eliberează cam 22,5 milioane de Kilowați — ore. Energia enormă rezultată apare mai întâi sub formă de viteză mare, transformată apoi în căldură. Deci o bombă atomică se prezintă astfel (în linii generale, principiile nefiind complet desvăluite):

Un cap de metal, umplut cu grafit, la un capăt cu un dispozitiv pentru declanșarea desagregării, iar la celălalt având masa de uraniu care va elibera energia. Dispozitivul declanșării bombardamentului atomic, gloanțele de neutroni trec prin grafitul care le micșorează viteza, ajung la masa de uraniu, prin desagregarea căreia se produce energia potențială, care schimbă cu totul structura mediului ambiant. Această energie este groznică și ea nu e decât o parte infimă din energia care are rezultă prin sfărâmarea atomului în șute de particule, nu în două. În acest caz pământul s'ar sfărâma ca o biată nucă sub lovirea unui ciocan. Atenție, într'un moment de acesta, chiar prietenul cel mai bun vă va aduce moartea: dacă el va fi primul atins de gloanțele de neutroni, atomii din el vă vor bombarda pe Dumneavoastră. Deci, feriți-vă de prietenii, ei vă vor transforma în carbon și gaze, fără ca să mai aveți timp să faceți reflecții asupra necredinței și răutății lor.

Ștefănescu Ioan
VII-A L.M.B.

SE ȘTIE

că tehnica americană a luat proporții uluitoare; una din inovațiile ei reducerea punctelor de comandă la automobil de la cinci (ambriajul, frâna, acceleratorul, schimbătorul de viteze și volanul) la trei (frâna, acceleratorul, și volanul). S'a redus ambriajul și schimbătorul de viteze care erau cea mai mare pericol pentru viitorul conducător.

Aceste noi tipuri de automobile sunt prevăzute și cu un buton pentru înainte și înapoi. Inovațiile acestea vor revoluționa industria automobilistă și vor determina mai multe amatoare, ca până acum, să învețe arta volanului.

Vom vedea curând asemenea automobile?

DEMETRIADE CONSTANTIN
VIII-A L.M.B.

Nimeni nu poate sări peste umbra lui.

M. Sădeveanu

Nu este alta și mai frumoasă și mai de folos, în toată viața omului zăbavă, decât ceritul cărților.

Miron Costin

Într'un petec de grădină arunci sămânța plantei, te interesezi de florile ce ies, și să rămâi rece la înflorirea sufletească a elevilor tăi?

Titu Maiorescu

Temperamentul în matematică

Manifestările omului, ca ființă superioară apărută în ambianța forțelor cosmice, au fost de natură diferită, urmând o cale evolutivă, cale ce a fost determinată și condiționată de tendința lui de a cunoaște. Peste tot unde omul a pătruns, a creat ceva îndemnat de o forță ascunsă, a lăsat urmele personalității sale.

Astfel dela desaturările de factură eteroclită din peșteri și până la civilizația lui „homo sapiens” de azi, constatăm același proces de evoluție al personalității. Cu timpul însă, preocupările se înmulțesc, — fază ce corespunde trecerii societății și asigurarea condițiilor de viață — și activitatea lui se divide, însă în fiecare ramură se accentuează mai mult influența temperamentului său. În artă, mai mult decât în oricare alt domeniu, temperamentul se făcea învedere, dar nu numai al individului, ci și al rasei. Despre un temperament în știință până într'un timp apropiat nici nu putea fi vorba.

Imposibilitatea de a explica, la un moment dat, operele matematice de aspect diferit a fost inerentă concepției amintite. De aceea, după un examen psihologic atent, s'a putut deduce posibilitatea sau chiar s'a afirmat autenticitatea temperamentului în matematici. Matematica-știință a fost comparată mult timp cu un mecanism automatic și cu o înșiruire de formule și calcule.

În această privință părerea marelui matematician H. Poincaré ne este de folos. Prin studii de auto-observație asupra invențiilor matematice a ajuns la concluzia că travaliul matematic nu este o activitate mecanică, pentru că nu e vorba de a se aplica o formulă și de a fabrica maximum de combinațiuni posibile. Regulele după care se conduce alegerea combinațiunilor sunt extrem de fine, iar invenția se datorește în totalitate activității inconștientului, necesitând în prealabil o inspirație.

Numai din aceste câteva cuvinte putem ajunge la o concluzie firească :

Matematica, întocmai ca operele pasiunii și imaginației, subjugă și încântă, ba mai mult, s'a putut găsi mijlocul de exprimare a individualității și fatalității rasiale. Pentru a concretiza cele spuse putem da exemplu deosebirea dintre matematicile franceze și cele germane, care a dus la crearea a două tipuri diferite: primul carac-

terizându-se prin contrastul între lumea sa ideală și ordinea obiectivă în care poate aduce perturbări, imaginație profundă și sensibilitate aleasă, iar celălalt totdeauna cu concepția că matematica servește atașării spiritului de natură, apropiind abstracțiunea de sufletul și manifestările sale. Temperamentul individual a jucat deosebită deosebită un rol preponderent în invențiunea matematică. Exemplul lui Newton ne stă în față, pentru a alunga la cel mai isbitor. Cine nu a admirat vreodată o seară de vară cu stele strălucitoare care își oglindesc chipul în apa mărilor sau o seară cu lună, care își trimite razele obosite pe pământ, și nu și-a dat seama că acest rezultat al cosmogoniei universului se încadrează într-o formulă matematică !

Eminescu, mult mai plastic, ne singularizează această imagine într'una din scrierile sale : „Așa el sprijină lumea și veștia într'un număr”. Desigur că matematicianul este pătruns de frumusețea și armonia naturii, dar acestea sunt exteriorizate, transpuse la un logaritm înalt de cugetare adâncă, căci frumosul este atributul specific al amândurora : matematică și natură. În concluzie, putem spune că legile matematice și-au găsit exprimarea intelectuală a realităților organice și anorganice ale Universului în funcție de individ, de temperamentul acestuia. În această ordine de idei, matematica se așează alături de celelalte activități, oglindind un caracter profund uman.

N. MUNTEANU

VIII-A L.M.B.

CRONICA SPORTIVĂ

Liceul „Mircea cel Bătrân” este un liceu cu o veche tradiție sportivă, care, acum ca și altădată, își continuă activitatea sa cu acelaș elan tineresc.

E foarte adevărat că preocuparea noastră de căpetenie este și trebuie să rămână una singură: „cartea”. Dar aceasta nu înseamnă neglijarea sănătății fizice și morale.

Sănătatea fizică și morală se atinge printr'o normală dezvoltare a corpului.

Rolul educației fizice este tocmai acesta. Educația fizică (sportul, gimnastica), dezvoltă multe calități importante în viață, ca: stăpânirea de sine, curajul, spiritul colectiv, adică subordonarea intereselor proprii folosului colectiv, voioșia, încrederea în puterile proprii și cunoașterea puterilor proprii.

Dictonul latin — „Mens sana in corpore sano” — trebuie să fie deviza tineretului școlar de astăzi, viitorul de mâine al țării.

Activitatea sportivă pe anul 1916:

Volley-ball: Echipa de volley a liceului nostru participă în campionatul districtual al orașului Constanța. Deși în acest campionat majoritatea echipelor sunt profesioniste, totuși echipa L. M. B. a obținut rezultate strălucite, învingând în toate partidele disputate până acum și clasându-se la locul întâiu.

Cu următoarea formație selecționată a liceului: M. Cernescu, cl. VII-a, Ionescu Paul, cl. VIII-a, Baloș, cl. VIII-a, Alexandrescu, cl. VIII-a, Mușat, cl. VI-a, Nicolaie, cl. VIII-a.

Atletism

Cu ocazia sărbătoririi zilei „Tineretului Democrat”, echipa atletică a L. M. B. a câștigat concursul inter școlar, fiind urmată de echipa liceului Comercial „Regele Carol I”. Rezultatele obținute la diferite probe sunt satisfăcătoare și mai cu seamă promițătoare.

Cross-country

La campionatul școlar de cross-country al orașului Constanța, au participat anul acesta două licee: L. M. B. și L. P. R. C. I.

S'a alergat pe un traseu de 3 km. (circuit închis), primul sosind la start, elevul Petre Popescu (L. M. B.), în timpul de 9'40"

Pe echipe primul loc l-a ocupat tot L. M. B. Iată și clasamentul individual al acestei competiții: 1. Petre Popescu (L.M.B.) 9'40" 2. Ciulianu Ion (L. C.) 9'42" 3. Mihai Mihai (L. M. B.) 9'57" 4. Nedelcu Gh. (L. M. B.) 10'04" etc.

Ciclism

În aceeaș zi cu desfășurarea campionatului de cross-country, s'a ținut concursul ciclist rezervat categoriei începătorilor, pe biciclete de oraș, traseul fiind Constanța-Agigea (și retur).

S'a remarcat elevul Nicu Alexandrescu (L. M. B.), care a fost clasat al doilea.

Urăm acestor elevi cari ne-au reprezentat liceul la diferitele manifestațiuni sportive; din toată inima:

„Înainte, spre noi izbâniți”!

BARAȘ ALEXANDRU
VIII-A L.M.B.

Fă-ți datoria oricând; totdeauna va fi cineva care să te vadă: tu însuși.

N. Iorga

Dacă suntem creați după chipul lui Dumnezeu, trebuie să fim creatori.

Carmen Sy'va

Lumină! mai multă lumină.

Ultimele cuvinte ale lui Goethe

Mai bine aș vrea să fiu sărac într'un bordei, cu o grămadă de cărți lângă mine, decât rege în palat, dar fără nicio carte.

Macaulay

Între caractere și inteligențe n'ar trebui să existe alegere. Inteligențele se găsesc foarte adesea, caracterele foarte rar.

M. Eminescu

De două lucruri prețioase își bate joc omul când le are: tinerețea și sănătatea.

Proverb arab

ÎN TRE NOI

Tufianu S., cl. VIII-B. — Din cauza condițiilor tehnice, regretăm că nu putem publica articolul. Sperăm că pe viitor vom primi altele, care să se supună condițiilor cerute.

Tișu N., cl. VI-B. — Imaginație creatoare ai, dar poezia nu poate apărea, întrucât nu l-ai dat ultima formă. În această privință, vom discuta mai de aproape.

Mereuș V., cl. V-A. — Acordă mai multă îngrijire formei. Poți face versuri frumoase, ca acestea:

*Picături de sânge lasă
Peste drum, pe orice casă
Soarele, — un zeu rănit —
Când coboară 'n asfințit.*

Ventura M., cl. VII-B. — Bun „Proiectilul” (Amintește oare pe Cehov?)

Ciufacu C., cl. VIII-A. — Pe Moș Crăciun îl așteptăm la 25 Dec. Nu înțelegem de ce l-ai grăbit venirea, trimițându-l la redacție.

Primin colaborarea elevelor și elevilor dela toate școlile secundare din localitate, iubitori de artă și știință.

Articolele se vor trimite la Lic. „Mircea cel Bătrân”, sau vor fi date elevului Cozacu Mihail din cl. VIII-A sau pe adresa Redacției.

Un rău nu se dărâmă lovind, de-a-dreptul în el, ci în fața lui zidind ceva mai bun, ca dânsul.

N. Iorga

Cu cât trupul e mai slab, cu atât poruncește mai mult; cu cât este mai tare, cu atât se supune mai bine.

J. J. Rousseau

JOCURI

MONOVERB

(6-8)

R × S I - T

CRİPTOGRAFIE

(4-4-8)

KS - F - R

CARTA DE VIZITA MAGICA

IRISTU E. CĂTĂLIN

Care este ocupațiunea acestui domn?
Anagramând literele de pe cartea sa de vizită veți afla și orașul lui natal.

ANAGRAMA

Cu puțină dibăcie,
Din chimie 'n geometrie.

Marton Eugeniu
VIII-A L.M.B.

ZĂRI ALBASTRE

Revistă școlară. Apare odată pe lună

Inițiatorii: **Cazacu Mihail — Popa Gheorghe**

Comitetul de redacție: **Carp Silvia, Munteanu Nicolae,
Predescu Tatiâna, Ștefănescu Ion**

Responsabil: **Jipa Gheorghe**

Redacția: **Str. 11 Aprilie No. 8**